

"Svensk."

5:te årg.

BRANDKÄRSTIDNING

FACKORGAN FÖR SVERIGES BRANDKÄRER

N:o 1

AKTIEBOLAGET
CENTRALTRYCKERIET
ÖREBRO 1914

Jan. 1914

Äges af:
**Svenska Brandmänna-
Förbundet**
Utkommer en gång i mån.

Redaktör och utgivare:
ARV. W. SVENSSON
ÖREBRO
Telefon 26

Prenumerationspris:
Kr. 2.75 för År. Lösn. 25 Öre
Annonspriar:
I texten 1 kr., å andra platser
75 öre pr. um. och spalt

LUDWIGSBERGS

PENTA-MOTORSPRUTOR

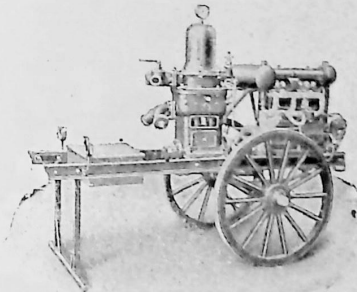
MODERNASTE KONSTRUKTION

Lagerföras

i storlekar om 500
och 700 minut-
liter

Utföras

i storlekar upp till
1,500 minutliter

Driftsäkra
äfven vid kyla

Lätta

till följd af frånvaron
af utväxling mellan mo-
tor och pump

Effektiva

uppfylla rikligt Tariff-
föreningens nya före-
skrifter

LUDWIGSBERGS VERKSTADS AKTIEBOLAG
STOCKHOLM

Metallfabriksaktiebolaget
C. C. Sporröng & C:o
 Regeringsgatan 23, Stockholm
**Knappar och Uniforms-effekter
 för brandkärer**
Katalog sändes fritt på begäran!

Ledig annonsplats!

O. LÖÖW
 Storgatan 11 . Örebro . Storgatan 11
 Reparationsverkstad för Symaskiner
SLIPERI
 Mottager till slipning alla sorters knivar, saxar o. d.
 Reellt arbete!

Aug. Olssons Jernhandel
 Gefle
 Telefoner 50 & 540
 Välsorteradt lager af
JERNVAROR
 i parti och minut

"AH!"
Profva
 våra
 snussorter!
 PH. U. STRENGBERG & CO. AB
 JAKOBSTAD — HERNÖSAND —

ALUMINIUM-HJÄLMAR
 för brandkärer
 helpräссade och ytterst välgjorda tillverkas af
LEANDER ENGLUND • SUNDSVALL

”Svensk.
BRANDKÄRSTIDNING”
FACKORGAN FÖR SVERIGES BRANDKÄRER

N:o 1 AKTIEBOLAGET
CENTRALTRYCKERIET
ÖREBRO 1914 Jan. 1914

Äges af:
**Svenska Brandmänna-
Förbundet**
Utkommer en gång i mån.

Redaktör och utgivare:
ARV. W. SVENSSON
ÖREBRO
Telefon 26

Prenumerationspris:
Kr. 2: 75 för år. Lösn. 25 öre

Annonspriser:
I texten 1 kr., å andra platser
70 öre pr cm. och spalt

DEN AFGÅNGNE REDAKTÖREN.

När Svenska Brandmännaförbundet för fyra år sedan utsåg redaktör för Svensk Brandkårs-Tidning föll valet på överbändmästaren i Göteborg Erik Blomgren. Att det valet var lyckligt funnit har tidningens resultat såväl i det ena som det andra afseendet tydligen visat och när han nu lämnar sin post som redaktör beklagas det nog af alla tidningens läsare, ej minst af efterträdaren.

Att under de förhållanden som då voro rådande starta en tidskrift och så att säga "bryta isen" var nog ingen lätt sak, ty därtill fordrades både ett stort intresse och en okuflig energi hvilka båda egenskaper herr Blomgren innehade.

Att den journalistiska banan ofta är törnbestörd är nog bekant. För en redaktör att vara till allas belåtenhet är givetvis mycket svårt men jag är viss om att

ERIK BLOMGREN

hr B. under de gångna fyra åren lyckats tillvinna sig läsekretsens aktning och förtroende. Genom de klara linjer han alltid följt och genom sin oräddhet har han också visat att det funnits en man bakom ordet.

När han nu på grund af sjuklighet och bristande tid afsagt sig uppdraget som redaktör vill jag härmed till honom framföra ett hjärtligt tack för det synnerligt goda arbete han nedlagt för Svensk Brandkårs-Tidning och jag är förvissad om att kollegerna landet rundt med mig instämma i detsamma. Till sist vill jag uttala den förhoppningen att vi allt framgent få räkna vår förre redaktör som en verk-

sam medlem inom Sv. Brandmannaförbundet.
Örebro i januari 1914.

Arv. W. Svensson, redaktör.

Brandchefen A. P. Eriksson. †

På det gamla årets sista dag afled, efter endast några timmars sjukdom, chefen för Uppsala stads brandkår A. P. Eriksson till följd af hjärnblödning.

Han var född den 24 april 1858 i Alunda socken i Uppland. Efter att från 1879 ha varit anställd vid Upplands regemente antogs han den 1 mars 1893 till öfverbrandmästare vid Uppsala brandkår. År 1903 blef han vald till brandchef, och har han sedan dess troget stått på sin post, till dess han nu så hastigt borttrycktes af döden.

Rättvis och human mot sina underlydande har han förstått att göra sig mycket afhållen och värdad af dem liksom af alla andra, med hvilka han kommit i beröring.

Af yttre utmärkelsetecken erhöll Eriksson den 19 juli 1911 Städernas allmänna brandstodsbolags stora förtjänstmedalj i guld.

Närmast sörjande stå, vid den nu så hastigt redda båren, maka och fem barn samt syskon.

A. P. ERIKSSON

Jordfästningen ägde rum söndagen den 11 januari under stor tillslutning af den hädangångnes vänner och bekanta. Närvarande vore äfven Uppsala stads brandnämnd, medlemmar i sällskapet S. H—n, öfverste Gardtman, kapten Arborén med flera.

Kistan omgafs under färden till kyrkogården af en hedersvakt på åtta man af det äldsta brandmanskapet, och inbars af dem i grafkapellet, där pastor Ekman förrättade jordfästningen.

Till båren hade sändts en mängd kransar. Utom sådana från anhöriga och närmare vänner märktes: Från Uppsala brandkårs befäl: "Ett sista tack och farväl"; från Uppsala brandkårs manskap: "Ett sista honnör för vår vördade chef"; från Uppsala stads brandnämnd: "Med tack för pliktroget arbete"; från S. H—n: "Hvile du broder i frid"; från öfverste Gardtman: "Med tack för mångårigt samarbete".

Frid öfver hans stoft.

Bildningsverksamhet inom brandkårerna.

Ett af de kraf vår tid ställer på en brandman är att han skall äga, icke blott ett visst mått allmänbildning, utan äfven så stor teoretisk kunskap som möjligt om till brandväsendet hörande maskiner och redskap samt deras verkningssätt. Detta gäller både för brandmännen i gemen och i synnerhet för dem, som eftersträfvat befälsposter.

Men huru uppfylla vi brandmän dessa kraf? I stort sett tror jag det är ganska dåligt med den saken. Undantag gifves väl, det erkännes gärna, men så framstå de också synnerligen märkbart gentemot sin omgivning.

Ofta förekommer inom en brandkår att en ledig befälsplats icke kan besättas genom befördran inom kåren utan måste lämplig person

tagas utifrån. Varför? frågar man. Jo, svarar chefen, jag har en man här som jag gärna skulle befordrat, han är gammal i tjänsten och har god praktisk kännedom om densamma, men, han besitter icke erforderlig teoretisk kunskap och därför måste jag förbigå mannen.

Ja, så resonerar chefen och vi måste ge honom rätt ty ett befäl skall vara den öfverlägsne icke blott på grund af ett streck kring årmén utan äfven och väsentligast därför att han är den kunnigare och skickligare. Den förbigångne inser nog icke alla gånger detta utan går istället och, som man populärt säger, ilsknar till. Detta måste förekommas och så sker, enligt min mening, bäst genom att brandmännen själfva taga saken om hand och andorna fullt frivilliga utbildningskurser inom hvarje kår. En sådan kurs kunde lämpligen omfattas följande ämnen: svenska språkets form och satslära, rättskrifning, uppsatsskrifning, räkning, maskin- och byggnadslära och i för-

ening därmed något linjarritning, stats- och kommunalkunskap, samt hälso- och förbandslära. Naturligtvis icke allt på en gång utan i tur och ordning och efter hvar och ens behof. Undervisningen äger rum ett par timmar på kvällen i dagrummet, där sådant finnes eller annan lämplig lokal och bör icke få karaktär af skoltvång eller exercis utan tagas i all gemylighet. Det är ju stora, gamla karlar det gäller och inga skolgossar. Därtill bör det hela göras så intressant som möjligt så att ingen slutar för att det är tråkigt och enformigt.

Värst blir det att anskaffa nödiga lärarekrifter, men med litet god vilja och intresse för saken jämkar det sig nog. I den frågan väntar jag mig mycket af våra brandchefer, hvilka säkert gärna offra ett par timmar i veckan för så behjärtansvärdt ändamål. Och så ingen falsk blygsamhet, utan den som något kan, dele med sig åt sina mindre kunniga kamrater.

*

Med ofvanstående rader har jag velat föra på tal frågan om bildningsverksamhet inom brandkårerna och hoppas att brandmännen landet rundt ville, med redaktörens benägna tillåtelse, i vår tidning säga sin mening. Jag är förvissad om att frågan förtjänar diskuteras.

G. R. L.

Vindskontor — i källaren.

Från Stockholms brandchef hafva vi mottagit följande:

Med anledning af en artikel i tidskriftens decemhernummer på grund af undertecknads i en tidningsintervju framkastade tanke att förlägga "vindskontoren" i källaren, får jag härmed anhålla att något komplettera mitt uttalande.

Många års erfarenhet angående svårigheten att bekämpa en vindseldsvåda utan att med vatten skada underliggande våning, äfvensom det fullkomligt meningslösa uti att den i en byggnad lämpligaste platsen för bostadsvåningar användas till förvaring af i de flesta fall skräp utan eller föga värde, har kommit mig på den tanken att förlägga vindskontoren i källaren, hvilken i moderna hus med centralvärmeledning synes mycket lämpad härtill samt erbjudande tillräckligt med utrymme.

Det borde för hvarje fackman hafva legat i öppen dag, att jag naturligtvis förutsatt att källaruppgången eller ännu hellre uppgångarna icke skola stå i förbindelse med befintliga

trapphus utan leda direkt upp till egendomens gård, hvarjämte åtgärder borde vidtagas för rökens afledande äfvensom mot dess uppträngande i öfverliggande våning, hvilket torde kunna ske utan minsta svårighet i ett modernt stenhus.

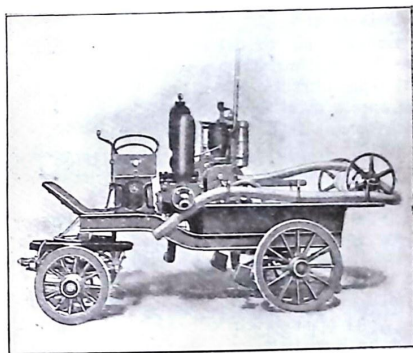
Jag har naturligtvis äfven förutsatt att ortens brandkår skall vara försedd med moderna rökmasker m. m. d.

I artikeln framhålles äfven att herrar inbrottsstjuvurs handverk skulle underlättas ifall vindskontoren förlades i källaren, äfvensom att faran för eld därigenom skulle bliva större.

Ja, sådana skäl äro ju svåra att omkullslå, men torde inte saken lätt ordnas därigenom att källardörren hålles låst?

Odisputabelt torde vara att det är lättare hålla tillsyn öfver källardörrar än öfver vindsdörrar, hvilka som bekant, åtminstone i Stockholm, i allmänhet ständigt stå öppna, till långfingrade samhällsmedlemmars odelade belåtenhet.

Högaktningsfullt
A. Svinhufvud,
Brandchef.

Motorsprutan "MERIT"

— 5 hkr. —

Lättskött och absolut tillförlitlig.
Drifkostnad c:a 25 öre pr timma.

Uppfordrar 600 lit. vatten per minut med en
25 met. vågrät, 20 met lodrät stråle.
C:a 4 minuter för igångsättning.

A.-B. Fredr. Wagner.

— Motorafdelningen. —

Göteborg. Stockholm. Malmö.

Silmunstycket.

Silmunstycket, hvilket redan förekommer i flere förfullkomnade konstruktioner, hör, skrifver en tysk brandkårsman, till de uppfinningar, som trots i ögonenfallande fördelar, hafva svårt att vinna terräng. I synnerhet påträffas det samma jämförelsevis sällan hos landsbrandkärer, oaktadt det kunde göra goda tjänster vid släckandet af eldsvådor i kvarnar, rior och andra landtliga byggnader.

Yrkesbrandkärerna hafva för länge sedan insett silmunstyckets betydelse och börjat använda det vid bekämpandet af explosionseldsvådor och kasteld, i hvilket afseende de småningom efterföljts af de frivilliga brandkärerna i städerna samt af fabriksbrandkärerna.

Till belysande af silstrålens företräde framför en vanlig stråle, må några exempel anföras. Har i ett slutet rum en explosion inträffat, så förefinnas ännu efter eldens skenbara slocknande ångor, ja, stundom kan det till och med hända, att just genom själva explosionen farliga gaser bildats såsom acetylen-, grufgas m. fl., hvilka i sin tur kunna framkalla efterexplosioner af ännu betänkligare natur.

Enhvar vet, att det vid ett sådant tillfälle icke är godt att stå upprätt, särskildt vid en dörr eller fönsteröppning, ty eldslågorna liksom spruta omkring åt alla håll, meddragna af luftströmmarna. En vanlig stråle utgör därvid icke heller något skydd och är af ringa effekt. En silstråle däremot nedslår och afkyler lågorna såväl som gaserna och ångorna.

Visserligen kan man med tillhjälp af fingret få en vanlig stråle att sprida sig, men detta är likväl icke detsamma som en sildusch, hvilken utbreder sig öfver en större yta.

Med en silstråle kan man så godt som helt och hållet afstånga en kallgång samt så betäcka ett med tjära, olja eller fettämnen fylldt kärl, hvilket råkat i brand, att lågorna själfmant slockna, eller ock kan man hindra dettas antändande.

Naturligtvis måste man dock äfven vid begagnandet af silstrålen komma ihåg, att det gifves ämnen, hvilka på inga villkor få komma i beröring med vatten, såsom kalcium karbid, rent natrium och kalcium.

Sin största betydelse har silstrålen vid bekämpandet af eldsvådor i sådana industriella inrättningar, hvarest fabrikationerna har en arhopning af brännbara stoftmängder till följd, enär dessa som känt brinna på ett explosionsartadt sätt (kvarnar, spinnerier, sågverk, celluloidfabriker). Ett användande af fullstrålen härstädes har ett ytterligare upphvirflande af

dammolnen till följd. Silstrålen åter rensar luften och åstadkommer ett tungt, fuktigt täcke öfver det hela. Detsamma gäller för spannmålsmagasinet.

Har man att släcka brinnande hö, kan en vanlig stråle göra mera skada än nytta. Detsamma borrar sig nämligen in i höhopen och upprör densamma, hvarigenom lätt flygeld uppstår i synnerhet vid blåsväder. Det riktigaste vore äfven här att först åstadkomma ett vält ytterlager och sedan börja röra om massan samt släcka undan för undan.

Också vid räddandet af människor och djur kan silstrålen vara till mycken nytta genom sin förmåga att skingra rök och gaser. På en vanlig eldhård utöfvar en dylik stråle emellett icke någon synnerlig verkan, och därför är det lyckligt, om man samtidigt kan disponera öfver en fullstråle, som håller lågorna i styr.

Brandluren.

En statens brandskadefond.

Öfverintendentsämbetet har uttalat sig ifråga om försäkring af statsverkets egendom och framhåller att den af ämbetet i ärendet företagna utredningen ger vid handen att det är förmånligast för statsverket att vara sin egen assuradör. Ämbetet finner högeligen välbetäckt att en fond för botande af brandskada komme till stånd. Ämbetet föreslår att det belopp af 40,175 kr., som nu årligen anvisas för gäldande af årspremier för brandförsäkring af Operabyggnaden och Dramatiska teaterns byggnad i Stockholm finge utgå exempelvis under tio år för bildande af nyssnämnda fond, hvilken sedermera torde vara i stånd att kunna fylla därmed afsedt ändamål. Därjämte torde det, enligt ämbetets mening, böra tas under öfvervägande om icke från statsverkets sida något årligt bidrag borde utgå till Stockholms dugande brandkår och möjligen äfven till brandkärer å andra orter, där dessa ha någon större betydelse och staten har mera afsevärda intressen att i nämnda hänseende bevaka, för den säkerhet mot eldsolyckor sagda kärers verksamhet bereder statens egendomar på de olika platserna.

Ett Godt Nytt År

tillönskas samtliga Sveriges Brandmän af
Östersunds Brandkårs Kamratförening.

Anmärkningsvärda eldsvådor.

Halmstad.

Måndagen den 29 dec. härjades Nyhem, ett till staden Halmstad beläget municipalsamhälle af en större eldsvåda som ödelade fyra större och ett mindre boningshus hvarvid 22 familjer blefvo husvilla. Halmstads brandkår alarmerades från ett i stadens utkant beläget brandskåp och anlände snabbt till brandplatsen. Vid kärens ankomst stod redan ett tvåvånings trähus i full låga och under tiden som de första slangledningarne utlades, skedde inuti det brinnande huset en våldsamt explosion; af

oafbrutet nästan hela natten med två grofva strålar. Omkr. kl. 11 e. m. var man herre öfver elden och tack vare att vinden kastat om kunde faran anses vara öfver. Eftersläckningen pågick till långt fram på morgonen. Under släckningsarbetet skedde ett par olyckstillbud i det att brandsergeant Brouzell på grund af en glidande stege störtade ned från en ganska anseelig höjd, därvid han rätt svårt skadade sig och måste i bil fraktas till sitt hem. Enligt hvad vi sedan erfarit är B. på bättringsvägen. Det andra tillbudet var af mindre farlig art.

Från branden i Halmstad.

hvad anledning har ej blifvit riktigt utrönt, hvilken hade till följd att elden hastigt spred sig till intilliggande hus och af den starka stormen fördes eldbränder vida omkring.

De första ledningarna togos från samhällets egna brandposter men på grund af det dåliga trycket blefvo de föga effektiva. Sedan ång- och motorsprutorna kommit igång tog släckningsarbetet bättre fart, att arbeta med dåligt vattentryck är, som hvarje brandman vet, verdervärdigt. Vid detta tillfälle fick den nya motorsprutan sitt elddop och bestod provet bra. I en alltför ifrig ortstidning påstods det att sprutan ej fungerade, men enligt kärens utsago gick sprutan, efter en kanske något för lång igångsättningstid, detta berodde på kölden, oklanderligt.

På grund af den dåliga vattentillförseln fick sprutan ibland stannas men sedan en ledning på omkring 400 mtr blifvit dragen från en af stadens brandposter arbetade sprutan

Vid en eldsvåda af större beskaffenhet ligger det så nära tillhands för de många "hjälpsamma" människor som tro sig kunna allt, långt bättre än någon brandman, att kritisera brandkårens arbete, och isynnerhet själva ledningen af släckningsarbetet, så var ock fallet här vid denna eldsvåda men enligt hvad som försports från fackmän lämnade ledningen af släckningsarbetet intet öfrigt att önska. De goda halmstadsborna tyckes vara mycket benägna för klander af sitt brandväsende ty efter branden i Grand hotell var det likadant, och saken blef ju då dragen inför opartiska fackmäns utlåtande hvilket också blef till kärens favör.

Dylik kritik får ju hvarje brandkår underkasta sig i mer eller mindre grad, och får också "sätta sig öfver" när kritiken blifver alltför oresonlig.

Millionbrand vid Skultuna bruk

Valsverkskomplexet med tubdrageriet, kopparslagare- och pressverkstad förstörda med maskiner och inventarier.

Med anledning af julhelgen hade verken ej varit igång sedan dagen före julaften. När på morgonen den 29 dec. arbetet åter skulle börja, visade det sig att afkylningsrören till

brännbara ämnen och sedan detta blifvit antändt slungades elden af hjulen vida omkring.

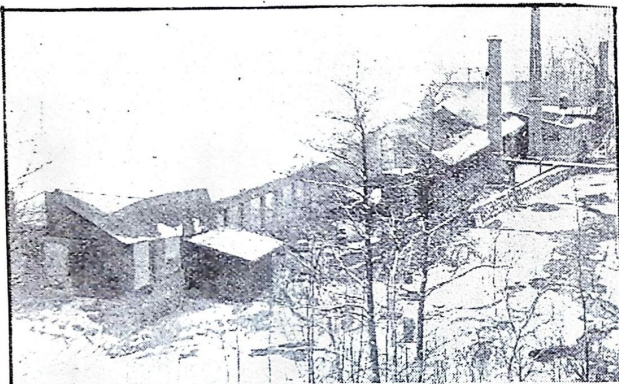
Efter fåfånga släckningsförsök återstod det blott för personalen att rädsla sig ut ur verkstäderna undan de rasande lågorna och den kväfvande röken.

När det stod klart för arbetsledningen, att valsverkstadskomplexet ej kunde räddas insattes alla krafter på att rädda kraftstations- och manufakturverkstaden hvilka voro starkt hotade.

Släckningsarbetet bedrefs med raskhet och ordning, dels af brukets folk och dels af ortsbefolkningen under befäl af ing. Birger Lundin, hvilken är samhällets brandchef.

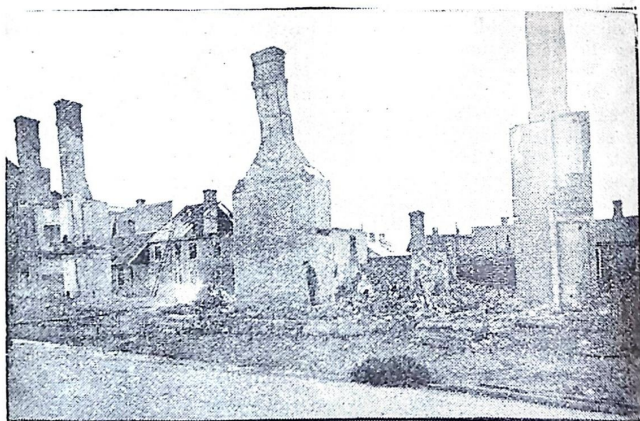
Bruket brandattiralj utgöres af handkraftssprutor, samt brandposter. För betjäning af de förnämnda måste man bilda vattenlangningskedjor, hvari äfven kvinnor deltogo. Brandposterna få sitt vatten från Svartån, som ledes i en lång kanal på en höjd af 14 mtr öfver verkstädernas höjdnivå.

Kl. 11 f. m. begärdes hjälp från Västerås brandkår och kl. 11.45 utryckte en afdelning på 5 man med ångspruta till brandplatsen och ankom dit kl. 1.50 e. m. Att så lång tid behöfdes på den 1½ mil långa vägen berodde på

Skultuna bruk.

valsarna voro frusna. Med en lödlampa försökte man då upptäna de frusna rören hvilka lågo i trärännor hvari samlats en betydlig mängd olja och dammpartiklar. Härvid råkade någon gnista komma i beröring med oljan och antändningen skedde ögonblickligen. Försök gjordes genast att släcka elden, men misslyckades och elden spred sig till ett intilliggande maskinrum som inom kort stod i full låga. Taket till nämnda rum var af korrugerad plåt på träkonstruktion, i hvilken elden gifvetvis fick god näring. Att elden från början fick så god fart berodde på, att sedan maskinhuset var antändt, de däri igång varande maskinernas balanshjul tjänstgjorde som formliga eldslungor. Ut i de i golvet varande gropar hvari hjulen hade sin gång hade under tidens lopp samlats en massa olja, damm och andra

Skultuna bruk efter branden.

Henrikssons prisbelönta Benzinmotorsprutor

försäljas genom

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSAFFÄREN

E. BERGSTRÖM & Co.

STOCKHOLM K.

Telegramadress: "Ideal".

Rikstelefon 2258.

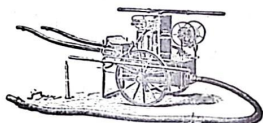
Svenska Brandsläckningsapparaterna RAPID & PUMP-RAPID

försäljas genom

HUGO KNOCHENHAUER, Stockholm.

Telegramadress: Knochenhauer.

Rikstelefon Ö 320.

HENRIKSSONS prisbelönta Handkraftsprutor

försäljas genom

Hrr. Järn- & Redskapshandlare

samt i parti från fabriken.

Telegraf-adr.:
Sprutbolaget

A.-B. S. HENRIKSSONS Sprutfabrik,

och Mekaniska Verkstad.

STOCKHOLM Sö.

Rikstelefon
6 053

att vägarne befunno sig i mycket dåligt skick och att dragkraften för ångsprutan var för svag, hvarför hjälphästar måste under vägen hyras.

Vid käreans ankomst var hela verkstads-komplexet ett enda brinnande kaos och att ett hårdt arbete förestod syntes tydligen. Brukets egen attiralj indrogs nu och västeråsarne fingo själva sköta om släckningen.

Från ångsprutan utlades genast en slangledning, som framme vid eldstället förgrenades till två och med dessa börjades en ganska arbetsam och långvarig eftersläckning, hvilken pågick till kl. 4 f. m. den 30 då en ledning indrogs. Kl. 5 f. m. ansågs all fara vara öfver hvarför äfven den andra ledningen indrogs. Ångsprutan hade då arbetat oafbrutet i 15 timmar.

Släckningsarbetet försvärades i hög grad af den starka kölden därigenom att slangarne fröso och blefvo därigenom mycket svårhanterliga vid förflyttningarne. Kl. 9 f. m. afreste västeråsafdelningen med snälltåg och inträffade i Västerås kl. 10 efter ett väl förrättadt värf.

Det brunna var försäkrat i svenska bolag till sitt fulla värde, eller närmare bestämt för

1.460.000 kr. däraf själva byggnaden för 200,000, däri befintliga maskiner för 810,000 kr. samt lagret för 450,000 kr.

Skultuna valsverk har en gång förut härjats af eld. Annandag pingst år 1888 härjades det äfven af en större eldsvåda. Därom läses följande i Länstidningens nummer för den 23 maj nämnda år:

Skultuna bruks valsverk nedbrann fullständigt natten till annandag pingst. Elden utbröt omkring kl. 12, sannolikt genom öfverhettning i gasrören, och inom en timme var hela den stora byggnaden antänd. Släckningen af elden var omöjlig till följd af den starka blåsten, hvarför man måste inskränka sig till att rädda närliggande upplag af ved och annat bränsle. Detta lyckades och kl. 4 var elden släckt. Vattenhjulen blefvo räddade. Den brunna byggnaden jämte maskiner och påbörjade arbeten voro försäkrade i länets äldre brandstodsbolag för omkring 210,000 kr.

Prenumerera å

Svensk Brandkärs-Tidning!

Ordet fritt.

Till

Redaktionen af Svensk Brandkärs-Tidning,
Örebro.

Anhålls om plats för nedanstående.

Tidningsfrågan.

Vid genomläsandet af Svensk Brandkärs-Tidning n:o 9 finna vi under rubriken Ordet fritt införd en artikel angående vårt tidningsorgan af herr H. Östlundh, Härnösand. Jag kan ej annat än ytterligare understryka hvad hr Östlundh skrivit, att det finnes föreningar som för en så fnuttig sak som då tidningen blef obligatorisk svikit sitt förbund. Detta är nästan ofattbart. Som alla torde minnas höjdes många röster för att få tillstånd ett eget tidningsorgan. Och tack vare öfverbrandmästaren hr Erik Blomgrens initiativ som redaktör startades tidningen år 1910 och utkom det första numret i januari och fick då namnet Svensk Brandkärs-Tidning. Att startande och utgivande af en tidning som vår är förbundet med stora omkostnader böra vi förstå, då den ej åtnjuter något ekonomiskt understöd, hvarken af staten, förbundet eller någon enskild person. På grund af en del annonsers borttagande åsamkades tidningen en stor ekonomisk förlust, samt då prenumerantantalet var ytterst dåligt och för att tidningens ekonomi skulle gå ihop beslutades på förbundsstyrelsen i Falun 1912 att tidningen skulle blifva obligatorisk. Om ej ofvannämnda beslut fattats så hade helt säkert vår tidning mest upphöra. Som stöd för detta, vill jag återropa att Skånska Brandkärs-Tidningen måste upphöra på grund af dåligt intresse från medlemmarnas sida. Därför böra vi i hvad mån vi kunna på alla upptänkliga sätt uppmuntra och understödja vårt eget tidningsorgan. Det bör ligga i hvars och ens intresse och isynnerhet de af föreningarna tillsatta referenterna att till tidningen insända uppbyggliga och lärarika artiklar. Vi brista nog mycket i dessa våra åligganden. Det är ej redaktören som skall skriva tidningen själf, vi äro i stort sett skyldiga att hjälpa till hvad vi kunna för att få tidningen så innehållsrik som möjligt, och isynnerhet ha de större brandkärerna alltid större resurser än de mindre. Skrif om eldsvådor, huru de bekämpas och detaljera hvarje sak, det är lärarikt för de mindre brandkärerna, som ej få så mycket praktik. Som vi alla

brandmän i Sverige torde veta äro vi fattiga på litteratur i vårt fack, då däremot de tyska brandkärerna ha mycket facklitteratur. Vi böra därför vara tacksamma för den facktidning vi äga, och då vi ej ha något annat språkrör än Brandkärs-Tidningen böra vi nedlägga all vår energi för den, och äfven för vårt förbund. Vid de brandkärer där bibliotek finnes, prenumerera på ett exemplar för bibliotekets räkning, den bör ej saknas i något bibliotek. För att sporra medlemmarna till att insända meddelanden till tidningen vill jag föreslå att redaktionen utdelar ett pris i form af en bägere el. dyl. till den som under året inlämnar de flesta och lärarrikaste meddelanden. Till de brandkärer som ännu stå utom förbundet vill jag rikta den uppmaningen: anslut Eder till Svenska Brandmannaförbundet. Totalintrycket har för mig blifvit att Svenska Brandmannaförbundet kommer att utträta mycket till gagn för sina medlemmar. Sammanhållning är en ovärderlig hjälp särskilt för sådana kärer som ha så mycket att kämpa sig till som brandkärerna i Sverige.

Det orofyllda och händelserika året 1913 har ej varit någon hviloperiod för brandkärerna och må vi nu, Sveriges brandmän, då vi gå ett nytt år tillmötes, förkofra vår skicklighet, så att vi äro fullt beredda att upptaga kampen mot fienden elden. Låt oss brandmän med ett fast beslut mottaga det nya år som har så många mer eller mindre inbillade förhoppningar i sitt sköte, och må vi som nyårsgåfva skänka vårt land det löftet, att vi samvetsgrant skola fylla vår plikt såsom dess trofasta och uppoffrande samt framför allt välrustade värnare mot eld och brand. Den gården skall icke vara utan betydelse för landets lycka.

Ett lyckosamt nytt år tillönskas samtliga Sveriges brandmän.

Östersund den 5 januari 1914.

Reinhold Berg.

Jonsers Fabrikers Aktiebolag GÖTEBORG

*rekommenderar sina tillverkningar
af sprutslangar af prima kvalitet.*

Från utlandet.

Svensk gymnastik i Londons brandkår.

Genom hr Charles Mauritz har nu svensk gymnastik införts i Londons brandkår. Under en tid har hr M. inom kåren utbildat en instruktionsstrupp, som nu i sin tur skall öfva brandsoldaterna i svensk gymnastik.

Med ett 20-tal af dessa instruktörer hölls en uppvisning vid öppnandet af en ny stor gymnastiksal för Brandkåren i Battersea-distriktet. Denna uppvisning var mycket lyckad och efter dess slut attackades hr M. såväl af Londons brandchef, löjtnant S. Sladen, som af borgmästaren i Battersea och som ett erkännande för det nitiska arbete hr M. nedlagdt har han blifvit utnämnd till inspektör för svensk gymnastik inom Londons brandkår.

Ett flertal gymnastiksalmar med svenska redskap ha uppförts för brandkåren inom de olika distrikten,

Praktisk uppfinning.

Får man tro en utländsk tidning har en mr G. C. Hale, Kansas City, fått patent på eldfasta byxhångslen, afsedda att vid eldsvådor i skyskrapare af de öfversta våningarnas inbyggare användas såsom lifräddningsmedel. Finessen ligger i att varje par af dessa eldfasta hångslen innehåller en mycket lång, hundratals gånger vikt stark tråd, hvilken i fall af nöd kan dragas ut till hela sin längd och sålunda firas ända ned till gatan, hvarigenom brandsoldaterna kunna vid densamma fästa en enkom konstruerad lätt repstege, som medels den ifrågavarande tråden kan halas upp till den nödstälde ägaren af de eldfasta hångslena. Tack vare sagda repstege kan han sedan oskadd klättra ned till marken, medan det rasande elementet härjar hans nyss lämnade bostad.

Förbundsangelägenheter.

Till samtliga lokalföreningar!

Som från Hernösands Brandmannaförening å förra förbundsmötet förelåg motion om: "att förening med mindre än 10 medlemmar må äga representationsrätt vid förbundsmöte om föreningen själf betalar omkostnaderna för ombudet", och i motion från Lysekil framhåfves önskvärdheten af "att brandmän, hvilka icke hafva brandmannayrket som huvudinkomst måtte få tillhöra förbundet för en lägre afgift", se §§ 13-15 i protokollet, så vänd sig styrelsen till samtliga lokalfafdelningar för att få Edra uttalanden i dessa frågor.

Som af protokollet framgår föreligger ett förslag om att lokalfafdelningarna själfva måste bestrida utgifterna för ombuden och att medlemsafgifterna till förbundet sänkas till kr. 1:50, tidningen 2:50; vidare att resefördelning tillämpas vid förbundsmötena så att omkostnaderna blifva lika för alla ombuden.

Detta förslag synes oss vara lyckligt funnet, ty, om detsamma antages, så kan första motionen bifallas, och som vi tro, till mycket gagn för förbundet.

Det är oss nämligen bekant att det finnes små föreningar som vilja vara med, men för hvilka det är omöjligt att få en numerär af minst 10 medlemmar.

Den andra motionen bifalles ju äfven i så motto, att afgifterna bliva så små för alla att det icke inverkar för personer ifråga om de hafva "brandmannayrket till hufvudinkomst" eller icke.

Vår tro är, att om dessa förslag af eder godkännas så att de från och med detta års början kunna tillämpas, så kommer förbundets numerär att ökas så att utgifterna till detsamma än ytterligare kunna sänkas.

Som förslaget till viss del innebär en stadgeändring och icke i vederbörlig ordning var upptagen på föredragningslistan så ansåg sig förbundsmötet icke kunna fatta något definitivt beslut i den föreliggande frågan, med mindre, än att samtliga föreningar sattes i tillfälle att afgifva sina yttranden.

Det vore därför önskvärdt att eder förening med snaraste toge frågan under behandling, och i bref till undertecknad meddelade de fattade besluten så att styrelsen får ställningen klar.

Ordföranden.

Verkställande utskottet hade den 22 nov. sammanträde i Örebro för att ordna en del förbundsangelägenheter. Det, som närmast föranledde detta sammanträde var redaktörens, öfverbrandmästare E. Blomgrens afsägelse af redaktörskapet för Svensk Brandkårstidning.

Efter att ha inhämtat samtliga styrelsemedlemmars yttrande i frågan antages från och med den 1 januari 1914, Brandförmannen Arv. Svensson, Örebro, till redaktör och utgifvare.

Vidare beslöts att från och med i år förbundets stipendiefond skall tagas i bruk och att stipendier under året skall utgå med 400 kr., och ega medlemmarne att, i stadgeenlig ordning, inkomma med ansökningar härom.

Dessutom genomgötes de inkomna svaren på utsänt cirkulär angående frågan, "att förening med mindre än 10 medlemmar må äga representationsrätt vid förbundsmöte om föreningen själf bestrider omkostnaderna" och, "att brandmän, som icke hafva brandmannayrket till hufvudinkomst måtte få tillhöra förbundet för lägre afgift."

Beträffande dessa frågor hade svaren från ett flertal föreningar icke ännu inkommit och de inkomna svaren voro så divergerande att utskottet måste låta frågan anså tillås kommande förbundsmöte.

För att samtliga ombuden då skola ha ställningen klar ingår nu cirkuläret i sin helhet i tidningen och uppmanas medlemmarne att ägna denna fråga en genomgående behandling till förbundets förmån.

Ett nytt år har nu ingått och det är vår plikt att under detsamma göra allt för att i praktiken omsätta vårt förbunds hufvudprinciper.

För att kunna behålla det tillkämpande och vinna nya resultat är det nödvändigt att många flera sträfvare för förbundets utbredning. Förbundet kan verka så mycket framgångsrikare, ju större medlemsantalet är. Ingen får säga: "Det har så länge gått utan mig, det skall nog framgent så göra."

Det är en hederssak att efter förmåga medverka till höjandet av den kår man tillhör. Hvarje kårmedlem befordrar härigenom sina egna intressen. Men han kan det blott om han sluter sig till yrkesorganisationen, ty blott ett förenat likriktat sträfvande mångfaldigar krafterna och borgar för framgång.

Men det är inte blott organisationens storlek som är bestämmande för arbetets framgång, utan även den anda, som härskar bland medlemmarna. Diciplin, offervillighet och solidaritet hos medlemmarna äro de pelare, på vilken organisationsbyggnaden måste hvilas. Diciplin är nödvändig för att bringa till uttryck samtliga medlemmarnas enhetlighet. Den enskilda måste lära, att han ej är ensam i världen. Han måste med sina särskilda önskningsfoga sig efter de gemensamma strävandena. Det är mycket dåraktigt att säga: Prestera först något, så skall jag inträda i förbundet. Endast småaktiga själar beräkna af bidragen, som de skola lämna till organisationen, härftint de väntade motsvarande fördelarna. Förbundet förmedlar åt den enskilde, förutom materiella även ideella värden, som alls inte kunna uttryckas i siffror.

Yrkesorganisationen är en kulturrörelse, som i samma mån har att tjäna folket i dess helhet och det yrke, den företräder. Åt den enskilde skänker den personlighetsvärde, ty medvetandet att ej stå ensam i lifvet gör honom fri och själfmedveten. Samtidigt tjänar den folket i dess helhet, i det den uppfostrar sina medlemmar i socialt hånseende och bibringar dem förstälse för samtiden stora uppgifter.

Som förut är nämnt har vårt föreningsorgan fått ny redaktör. Samtidigt som jag uttalar ett varmt tack till den afgående för hans insats i vårt arbete uppmanar jag en hvar brandman att gifva den nye redaktören ett verksamt stöd. Vi få aldrig förglömma att ett eget pressorgan för oss är af ett mycket stort värde och därför böra vi omhulda det som något kärt och dyrbart, och en hvar i sin stad bidraga till, att det kommer att fylla alla berättigade anspråk som förbundets organ. Tiden går fort och därför vill jag taga tillfället i akt att redan nu påminna om vårt kommande förbundsmöte. Det är dessa möten, som mer än annat, göra vår verksamhet känd utåt och därför få vi inte lemna någon möda ospard för att göra just detta möte så värdefullt och lärorikt som det i vår förmåga står.

Med ett varmt tack för ett angenämt samarbete under det gångna året tillönskar jag vårt förbund och alla dess medlemmar en riktig god fortsättning på 1914.

Ordföranden.

Till grundplåt för en blifvande *understödsfond* har Stockholms brandkårs kamratförening välvilligt öfverlämnat *Ettihundra (100) kronor* och som ett värdefullt tillskott till *stipendiefonden* har Örebro brandkårs kamratförening öfverlämnat *Femhundartyrtio (540) kronor*.

För båda gåfvorna fram bäres ett varmt tack.

För Svenska Brandmannaförbundet:

Klaes L. Carlsson.

Upprop!

Maskinisten vid Söderhamns brandkår, Alfred Jonsson, hvilken på grund af sjukdom, som på annat ställe i tidningen omförmåles, affidit, har efterlämnat änka och 10 barn, däraf 9 oförsörjda, i mycket fattiga omständigheter.

Af de brandmän, som kunna, och godhetsfullt vilja bistå familjen med någon hjälp, hoppas vi att frivilliga bidrag skola lämnas för lindrande af familjens nöd och afhjälpande af de mest trängande behöfven.

I förhoppning om att Sveriges brandmän icke lämna en så behjärtansvärd sak obeaktad, taga vi oss fördenskull friheten att vädja till alla och enhvar att med en om ock aldrig så ringa skärf, bringa den nödställda familjen sin hjälp.

Såväl inflytande penningemedel som andra gåfvor emottagas med tacksamhet af brandmaskinisten J. Pannier, adress Brandstation, Söderhamn, och redovisas i Svensk Brandkårs-Tidning.

Kamratföreningen.

Notiser.

Sundsvall.

Brandkåren uttryckte förra året 48 gånger, däraf för eldsvåda 14, soteld 28, tillbud 1, trängrök 3 och falskt alarm 2 gånger.

Genom brandkårens försorg har under fjolåret utförts 397 ambulans-, 208 polis- och 38 diverse skjutsar.

Västerås.

Nyårsafton öfverlämnade Direktören för Svenska Metallverken en gratifikation till Västerås brandkår, såsom erkänsla för hjälp vid

släckningen af branden i Skultuna, bestående af 100 kr. att fördelas med 10 kr. till var och en av de fem man som deltog i släckningen och med 50 kr. till kårens gemensamma kassa.

Östersund.

Brandkåren har under år 1913 varit alarmerad 36 gånger, däraf 13 gånger för eldsvåda, 21 gånger för soteld, 1 gång för falskt alarm genom okynne, 1 gång för kontakt å brandteleggrafledningarna. Med ambulansvagnen ha under årets lopp värkställt 47 utryckningar.

Östersunds Brandkårs kamratförening har till styrelse för år 1914 utsett följande medlemmar:

Ordförande I. P. Stanley, omvald, vice ordf. tillika kassör O. Eriksson, omvald, sekreterare A. R. Berg, omvald, suppleant K. A. Ekström, nyvald. Till revisorer omvaldes O. Berg, och A. Andersson, nyvald. Till bibliotekarie valdes A. R. Magnusson.

Halmstad.

Brandkåren har under år 1913 varit alarmerad 28 gånger, däraf för eldsvåda och eldsvådettillbud 20 gånger, soteld 6 gånger och falskt alarm 1 gång, kontakt 1 gång. Af eldsvådettillbudena ha 8 varit af den beskaffenhet att en eller flera slangledningar från brandpost behöft anlitas, vid 2 tillfällen har brandkåren varit utkallad att biträda vid eldsläckning utom stadens område. Första gången den 22 juni i Holms socken då en afdelning af brandkåren med motorsprutan uttryckte. Vid afdelningens ankomst voro de antända byggnaderna nästan nedbrända men ett mejeri som låg i vindriktningen var starkt hotadt och fattade flera gånger eld men strålarne från motorsprutan afvärfade faran. Det andra tillfället var den 29 dec. då brandkåren utkallades till Nyhems municipalsamhälle då hela brandkårens attrial tog i bruk, därom referat på annat ställe i tidningen. Den sammanlagda slanglängden som under året varit i bruk uppgår till c:a 3,500 mtr. Ångsprutan har varit i verksamhet 1 gång, motorsprutan 2 gånger.

Karlstad.

Medaljutdelning ägde rum å Brandstationen i Karlstad kl. 1 på söndagen den 14 dec. 1913, då 8 personer ur brandkårens reserv- och nattvaktsmanskap tilldelades försäkringsbolaget Skandias brandmedalj i silver för långvarig och trogen tjänst. De medaljerade ha varit i brandkårens tjänst mellan 15 och 18 år.

Medaljutdelningen förrättades af förre brandchefen major J. P. Wendt, som därvid uttalade sin glädje öfver att få öfverbringa dessa hedderstecken. Han hoppades att de länge måtte få pryda de medaljerades bröst och vara icke blott ett erkännande för den gångna tidens trogna arbete utan ock en maning för framtiden. Han slutade med en hjärtlig lyckönskan.

De medaljerade äro: ritaren J. A. Andersson, gjutaren J. Säf, filaren O. Persson, järnsvarfaren C. J. Johansson, filaren J. E. Jerngren, plåtslagaren L. A. Andersson, nattvakten G. Östlund och gjutaren P. J. Lidberg.

Efter utdelningen uttalade major Wendt ett tack till försäkringsbolagets ombud ingenjör Tjerneld samt till bolaget för visadt intresse och sympati mot Karlstads brandkår. De medaljerades tack framfördes af ritare J. A. Andersson.

Vid utdelningen närvaro medlemmar af brandstyrelsen, brandbefälet m. fl.

Uppsala.

Under det gångna året har Uppsala brandkår alarmerats tillhoppa 24 gånger, och 3 af dessa gånger ha eldsvådorna varit af den omfattning, att två eller flera slangledningar måst tagas i bruk. I öfriga fall har elden släckts med assurancesprutor och annan tillgänglig brandredskap. Alarmeringarna ha skett för eldsvåda eller tillbud därtill 10 gånger, för soteld 11 gånger, för kontakt i elektriska ledningar 2 gånger samt för falskt alarm 1 gång, 10 gånger har kåren alarmerats genom brandskåp, 10 gånger medels telefon och 4 gånger genom bud. Alarmeringarnas fördelning på olika stadsdelar ställer sig på följande sätt: Kungsängen 2 gånger, Svartbacken 9 gånger, Fjärdingen 4 gånger, Luthagen 1 gång, Öster om järnvägen 2 gånger, förstäderna 5 gånger och utom stadens område 1 gång och fördelningen på olika månader: Januari 5, februari 3, mars 3, april 1, maj 1, juni 0, juli 2, augusti 1, september 1, oktober 3, november 3 och december 1.

Fördelas alarmeringarna på olika dagar i veckan, så finner man att brandkåren alarmerats på söndag 5 gånger, på måndag 5 gånger, på tisdag 1 gång, på onsdag 2 gånger, på torsdag 2 gånger, på fredag 8 gånger och på lördag 1 gång, och hvad utryckningstiden på dygnet beträffar, så har den varit 1 gång klockan 12—3 f. m., 4 gånger klockan 6—9 f. m., 3 gånger klockan 9 f. m.—12 midd. 4 gånger klockan 12—3 e. m., 7 gånger klockan 3—6 e. m., 4 gånger klockan 6—9 e. m. och 1 gång klockan 9—12 e. m.

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSÄFFÄREN Stockholm E. Bergström & Co. Guldmedalj Stockholm 1897. Högsta pris Goffe 1901. Statsdiplom Berlin 1901.	Specialaffär för Brandmateriel.
---	---

Stockholm.

Under året har brandkåren alarmerats 293 gånger. 22 eldsvådor hafva varit af den omfattning, att 2 eller flera slangledningar kommit till användning.

Vid 36 eldsvådor har 1 slangledning erfordrats och hafva 157 eldsvådor varit af mindre betydelse. 9 gånger har kåren falskt alarmerats och 69 soteldar hafva förekommit.

Redskapsvagnen för olycksfall har tillkallats 23 gånger af följande anledningar: Spårvägsolycker 5 gånger, automobilolycker 2 gånger, arbetare begrafvda vid ras 2 gånger, djur i fara 11 gånger, vattenläckor 2 gånger, diverse 1 gång.

Öfriga redskap har tillkallats för biträde vid följande tillfällen: Lifbärgning från ett berg 1 gång, djur i fara 1 gång, länsning af kallare 2 gånger, diverse 3 gånger.

Ambulansvagnarne hafva tillkallats 1,192 gånger dels för olycksfall och dels för svårare sjukdomar och blödningar där omedelbar transport till sjukhus varit af nöden.

Djurtransportvagnarne hafva anlitats sammanlagt 141 gånger.

Brandvagnen i kollision med en bryggarevagn. Ett eldsvådetillbud hade lördagen den 10 jan. utkallat Johannes' brandkår. I huset Inedalsgatan 13 hade eld utbrutit. Den hade uppkommit från en kamin. Eldsvådan släcktes snart, men då brandkåren vände hem till stationen, råkade man ut för ett litet missöde. På Oxtorgsgatan utanför huset n:r 16 kolliderade nämligen motorsprutan vid half 4-tiden med en bryggarevagn, n:r 26 från Nürnbergs bryggeri. Bilen körde på vagnen bakifrån. Denna fick en så häftig stöt att den vände helt om och hästen ramlade i ett stort kafé-fönster. Hästen skar sig i den krossade fönsterrutan i bringan, i huvudet och på ena frambenet. Skadorna voro dock icke af svår beskaffenhet. Också vagnen erhöi smärre skador.

Söderhamn.

Brandkåren har under det gångna året varit anlitad 36 gånger, däraf för eldsvåda 6, eldsvådetillbud 3, skorstenseld 17, skogseld 3, öfning 5, inspektion 1 samt öfning gemensamt med allmänna kåren 1 gång. Största antalet

slangledningar från brandpost, som varit utlagda vid eldsvåda har varit två med en sammanlagd längd af 300 meter.

På sammanträde med Söderhams Brandkårs Kamratförening, måndagen den 5 januari 1914, valdes till styrelse för innevarande år följande:

Hj. Forsberg, ordförande, O. Thunborg v. ordf. Emil Eriksson, sekreterare, J. E. Persson, v. sekr., R. J. Pannier, kassör. Till suppleanter i styrelsen valdes A. Hedström och C. H. Nordin; till revisorer V. Olsson och E. Fryklund samt till revisorsuppleant L. Andersson.

Till korresponderande sekreterare valdes Emil Eriksson, adress Brandstationen i Söderhamn.

Ömmande dödsfall inom Söderhamns brandkår. — Den 13 sept. förlidet år afled maskinisten vid Söderhamns brandkår, Alfred Jonsson i en ålder af 39 år. Dödsorsaken var ägg-hvitsjukdom och magsår.

Den aflidne, som angreps af sjukdom vid fjolårets början, fjättrades då vid sjukbädden i tre månader, hvarefter en lindring i sjukdomen inträdde, så att Jonsson kunde vistas uppe och delvis återtog sin tjänstgörning, hvilket tyvärr, dock icke blef långvarigt. I augusti bragte honom sjukdomen ånyo i sjukbädden och, som ofvan nämnts, den 13 sept. kom döden som befriare.

Begrafningen, som var synnerligen högtidlig, ägde rum den 21 september och bekostades af brandkårens kamratförening.

Jonsson har tillhört kåren sedan 1903 och har sedan dess tjänstgjort två år som brandman i elitkåren samt åtta år som maskinist vid den fasta kåren, hvarunder han gjort sig aktad och värderad såväl inom, som utom brandkåren.

Frid öfver hans minne!

GODT NYTT ÅR

tillönskas Svensk Brandkårs-Tidnings läsare af

Sundsvalls Brandkårsförening.